

พระราชบัญญัติ

การเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศ
เพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ
พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“อนุสัญญาความรับผิดชอบ” หมายความว่า อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดชอบแห่ง
สำหรับความเสียหายจากมลพิษของน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒

“อนุสัญญากองทุน” หมายความว่า อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนระหว่างประเทศ
เพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมัน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญากองทุน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกองทุนตามอนุสัญญากองทุน

“เรือ” หมายความว่า เรือเดินทะเลใด ๆ รวมทั้งยานพาหนะทางทะเลแบบใด ๆ ซึ่งได้ต่อหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อใช้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้า สำหรับเรือที่สามารถบรรทุกได้ทั้งน้ำมันและสินค้าอื่น ให้ถือว่าเป็นเรือตามความหมายนี้ต่อเมื่อเรือนั้นได้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้า และให้ถือว่าเป็นเรืออยู่ต่อไปในระหว่างการเดินทางภายหลังการบรรทุกน้ำมันจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีน้ำมันเหลืออยู่ในระวาง

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ และให้หมายความรวมถึงรัฐและเขตการปกครองของรัฐนั้น

“เจ้าของเรือ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเรือ หรือในกรณีที่ไม่มีจดทะเบียน ก็ให้หมายถึงบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของเรือตามความเป็นจริง ในกรณีที่รัฐถือกรรมสิทธิ์และดำเนินการโดยบริษัท ที่ได้จดทะเบียนในรัฐนั้นในฐานะเป็นผู้ประกอบกิจการเดินเรือ คำว่า “เจ้าของเรือ” ให้หมายความถึงบริษัทดังกล่าว

“น้ำมัน” หมายความว่า น้ำมันแร่ไฮโดรคาร์บอนที่สลายตัวยาก เช่น น้ำมันดิบ น้ำมันเตา น้ำมันดีเซลหนัก น้ำมันหล่อลื่น ไม่ว่าจะบรรทุกบนเรืออย่างสินค้าหรือในถังน้ำมันเชื้อเพลิงของเรือดังกล่าว

“น้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบ” หมายความว่า น้ำมันดิบและน้ำมันเตาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) น้ำมันดิบ ได้แก่ สารผสมไฮโดรคาร์บอนเหลวใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติใต้พื้นดิน ไม่ว่าจะผ่านกรรมวิธีเพื่อให้เหมาะสมกับการขนส่งหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงน้ำมันดิบที่ได้แยกส่วนกลั่นบางส่วนออกไปแล้ว หรือน้ำมันดิบที่มีการเติมส่วนกลั่นบางส่วนเพิ่มขึ้น

(๒) น้ำมันเตา ได้แก่ น้ำมันส่วนที่หนักหรือส่วนที่เหลือจากการกลั่นน้ำมันดิบ หรือสารผสมของทั้งสองส่วน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับผลิตความร้อนหรือพลังงานที่มีคุณภาพเทียบเท่าน้ำมันเตาหมายเลขสี่ตามมาตรฐาน หมายเลข ดี ๓๙๖-๖๙ ที่กำหนดโดยสถาบันทดสอบและกำหนดค่าวัตถุของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือหนักกว่า

“ความเสียหายจากมลพิษ” หมายความว่า

(๑) การสูญเสียหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นภายนอกตัวเรือจากการปนเปื้อนที่มีผลมาจากการรั่วไหลหรือปล่อยทิ้งน้ำมันจากเรือ ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือการปล่อยทิ้งดังกล่าวจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด ทั้งนี้ รวมถึงค่าชดเชยความเสียหายของสิ่งแวดล้อมและการสูญเสียผลประโยชน์จากความเสียหายของสิ่งแวดล้อม

ค่าชดเชยความเสียหายของสิ่งแวดล้อมให้จำกัดเพียงค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการที่สมเหตุสมผลซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วหรือจะดำเนินการต่อไปเพื่อให้สิ่งแวดล้อมที่เสียไปคืนสู่สภาพเดิม

(๒) ค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการในการป้องกัน และการสูญเสียหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากมาตรการดังกล่าว

“มาตรการในการป้องกัน” หมายความว่า มาตรการที่สมเหตุผลซึ่งดำเนินการโดยบุคคลใด ๆ ภายหลังที่เกิดอุบัติเหตุ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายจากมลพิษ

“อุบัติเหตุ” หมายความว่า เหตุการณ์หรือเหตุการณ์ต่อเนื่องใด ๆ อันเป็นผลจากเหตุเดียวกัน ที่ก่อให้เกิดความเสียหายจากมลพิษ หรือก่อให้เกิดภัยคุกคามที่ร้ายแรงและชัดเจนอันจะนำไปสู่ความเสียหายจากมลพิษ

“หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“ผู้รับประกัน” หมายความว่า ผู้รับประกันภัยหรือผู้ให้หลักประกันทางการเงินอื่นใด ซึ่งครอบคลุมความรับผิดของเจ้าของเรือตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

“จุดรับน้ำมัน” หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ที่ใช้สำหรับเก็บน้ำมันซึ่งสามารถรับน้ำมันจากการขนส่งทางน้ำได้ และให้หมายความรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ ที่ตั้งอยู่นอกฝั่งและสามารถส่งน้ำมันมายังสถานที่นั้น

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับ

(๑) ความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น

(ก) ในราชอาณาจักรไทยซึ่งรวมถึงทะเลอาณาเขต

(ข) ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทย

(๒) ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้มาตรการในการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในพื้นที่ตาม (๑) ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้ดำเนินมาตรการนั้น ณ ที่ใด

มาตรา ๖ ถ้าอุบัติเหตุประกอบด้วยหลายเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ให้ถือว่าอุบัติเหตุเกิดขึ้นตั้งแต่วันเกิดเหตุการณ์ครั้งแรก

มาตรา ๗ ให้กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานในการประสานงานกับกองทุน และดำเนินการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้อธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจออกประกาศและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒

กองทุน

มาตรา ๘ ให้ยอมรับนับถือว่ากองทุนเป็นนิติบุคคล สามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายไทย และอาจเป็นคู่ความในการดำเนินคดีในศาล ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของกองทุน

มาตรา ๙ ให้กองทุนได้รับการยกเว้น ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีทางตรงใด ๆ ที่จะจัดเก็บจากสินทรัพย์ รายได้ เงินสมทบที่ได้รับและทรัพย์สินอื่น
- (๒) อากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรและภาษีอื่น ๆ ในกรณีที่มีการนำเข้าหรือส่งออกของใด ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกองทุน ทั้งนี้ ของดังกล่าวจะต้องไม่ถูกโอนหรือนำออกขายในราชอาณาจักร เว้นแต่จะมีความตกลงระหว่างกองทุนกับรัฐบาลไทย

การยกเว้นดังกล่าวไม่รวมถึงภาษีต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้มีการจัดเก็บมากไปกว่าค่าบริการสาธารณูปโภค

มาตรา ๑๐ การดำเนินงานของกองทุนให้อยู่ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษในกรณีที่เกิดจากความรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรืออื่นไม่เพียงพอ
- (๒) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อื่นใดตามที่อนุสัญญากองทุนกำหนด

มาตรา ๑๑ กองทุนจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ หากบุคคลนั้นไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนและเพียงพอตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่มีผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

(๒) เจ้าของเรือซึ่งต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายจากมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือไม่มีความสามารถทางการเงินเพียงพอที่จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้เต็มตามจำนวนที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้ และหลักประกันทางการเงินที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมถึงหรือไม่เพียงพอ

เมื่อปรากฏว่าบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษได้ดำเนินการเรียกร้องสิทธิในทุกขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และยังไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนตามที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้ ให้ถือว่าเจ้าของเรือไม่มีความสามารถทางการเงินที่จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและมีหลักประกันทางการเงินไม่เพียงพอ

- (๓) ความเสียหายที่เกิดขึ้นมากเกินกว่าที่เจ้าของเรือสามารถจำกัดความรับผิดชอบได้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้

ในกรณีที่เจ้าของเรือได้กระทำการโดยสมัครใจและตามสมควร ซึ่งก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายหรือมีการเสียสละทรัพย์สิน เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น ให้ถือว่าค่าใช้จ่ายหรือทรัพย์สินที่ได้เสียสละไปนั้นเป็นความเสียหายจากมลพิษด้วย

มาตรา ๑๒ กองทุนไม่ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หากกองทุนพิสูจน์ได้ว่า

(ก) ความเสียหายจากมลพิษเป็นผลมาจากสงคราม การกระทำอันเป็นปฏิปักษ์สงครามกลางเมือง หรือการจลาจล หรือ

(ข) ความเสียหายจากมลพิษเกิดจากน้ำมันซึ่งรั่วไหลหรือถูกปล่อยทิ้งจากเรือรบ หรือเรืออื่นใดซึ่งรัฐถือกรรมสิทธิ์หรือดำเนินการในขณะที่เกิดอุบัติการณ์นั้น เรือดังกล่าวได้ใช้ในกิจการของรัฐ ซึ่งมีได้มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์

(๒) บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นเกิดขึ้นจากอุบัติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรือ

มาตรา ๑๓ กองทุนอาจหลุดพ้นจากความรับผิดในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ หากสามารถพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นเป็นผลจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลดังกล่าว

กองทุนไม่ต้องรับผิดในกรณีที่เจ้าของเรือหลุดพ้นจากความรับผิด เนื่องจากเจ้าของเรือพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นผลจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษนั้น

กองทุนยังคงต้องรับผิดสำหรับมาตรการในการป้องกัน

มาตรา ๑๔ กองทุนจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนเมื่อมีอุบัติการณ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีอุบัติการณ์เกิดขึ้นครั้งหนึ่ง ๆ เว้นแต่กรณีตาม (๒) และ (๓) ให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนซึ่งเมื่อรวมกับค่าสินไหมทดแทนที่ได้จ่ายไปจริงตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือแล้วไม่เกิน ๒๐๓ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน

(๒) เมื่อมีอุบัติการณ์เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงและป้องกันได้ เว้นแต่กรณีตาม (๓) ให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกิน ๒๐๓ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน

(๓) เมื่อมีอุบัติการณ์เกิดขึ้นและมีรัฐภาคีแห่งอนุสัญญากองทุนสามประเทศเกี่ยวข้อง ประกอบกับปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่บุคคลซึ่งอยู่ในอาณาเขตของรัฐภาคีได้รับในปีที่ผ่านมาแล้วเท่ากับหรือมากกว่า ๖๐๐ ล้านเมตริกตันขึ้นไป ให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกิน ๓๐๐.๗๔ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน

การจำกัดความรับผิดนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามอนุสัญญาหรือพิธีสารที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา